

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja.

v Ljubljani na dom dostavljen:

celo leto	K 24—
pol leta	12—
četrt leta	6—
na mesec	2—

v upravnih prejemih:

celo leto	K 22—
pol leta	11—
četrt leta	5-50
na mesec	1-90

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi ne se vračajo.

Uredništvo: Knafljeva ulica št. 5, (l. nadstropje leve), telefon št. 84.

Izjema vsek dan sveder izvzemli nedelje in praznike.

Inserati veljajo: petstotinska pošta vrsta ena enkrat po 14 vln., na dvakrat po 12 vln., na trikrat ali večkrat po 10 vln. Pri večjih insercijah po dogovoru. Upravištvu naj se pošiljajo naročila, reklamacije, inserati itd. to je administrativne stvari.

Povsemna številka velja 10 vinarjev.

Na plačevanje naročila brez izločenih vnosov naročnine se ne ozira.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:

celo leto	K 25—
pol leta	13—
četrt leta	6-50
na mesec	2-30

za Nemčijo:

celo leto	K 28—
za Ameriko in vse druge dežele:	
celo leto	K 30—

Vprašanjem glede inseratov naj se priloži za odgovor dopisnica ali znamka.

Upravištvu: Knafljeva ulica 5 (spodaj, dvorišče levo), telefon št. 85.

Odkritja dr. Lampeta.

(Konec.)

Ker se nihče ne oglasi k izvajanjem prvega govornika, govori nato, burno pozdravljen, državni poslanec

župan Ivan Hribar.

Slavni zbor! Po tako izbornem govoru, kakor ste ga ravnokar čuli iz ust predgovornika, tovariša dr. Ivana Tavčarja, vas prosim, da imate z menoj nekoliko potrpljenja. Kakor sami veste, so nasprotniki našo narodno - napredno stranko že dolgo časa proglašali za mrtvo, jo devali v grob. Naglašalo se je to na vseh mogočih klerikalnih shodih, čitalo po vsem klerikalnem časopisju. Borili pa so se in se še bore proti nam na vse mogoče načine, z vsem mogočim orožjem, kar pa je gotovo najboljši dokaz, da narodno - napredna stranka ni mrtva, da živi in se krepko razvija, da morajo računati z nami. Je pa tudi drug dokaz zato, da v resnici ne smatramo naše stranke za mrtvo: že od nekdaj so hoteli in tako tudi sedaj skušajo zanesti razdor v vodstvo naše stranke, je hočejo razdvojiti. Mogli ste opaziti pred leti, ko je bil tovariš dr. Ivan Tavčar kot državni poslanec na Dunaju, da so ga tedaj napadali z vso vehemenco, dočim so pa proti meni koketno zavijali oči in me včasih celo pohvalili. Sedaj pa ne morejo obstati brez napada na mojo osebo, »Slovenec« brez mene kar ne more izhajati, pač pa pobožno zavija oči proti dr. Tavčarju! (»Tako je!«) V vsem tem tiči namen, da bi razdvojili vodstvo naše stranke, kar pa se jim ne bo posrečilo.

V nobeni stranki ni popolnoma enakih mišljenj. Resnica je to in nemogoče je, da bi vsi pristaši naše stranke bili vedno enakih mišli, in to so hoteli klerikalci izrabiti in zanesti razpor v našo stranko. Kdor se hoče prepričati o tem, naj le vpraša dr. Susteršiča, ki mu bo povedal, kako so pred leti mene vabili, da naj pristopim k njim, naj nastopim proti dr. Tavčarju. Ali jaz sem ostal zvest svojim načelom in svoji stranki, (Živahno odobravanje!), ker sem se vedno zavedal svojih dolžnosti napram stranki in dolžnosti, ki jih nalaga priateljstvo. Zato me pa klerikalci sovražijo ter ne nahajajo dobre dlake na meni. Vedno pa to ni bilo tako. Bilo je v letih devetdesetih, ko se je k novemu življenju klicalo »Slovensko društvo«, ko je šlo zato, da se takrat narodna stranka prekrsti v narodno - napredno stranko. Tedaj sta prišla k meni kot odposlanca klerikalne stranke dr. Janežič, profesor bogoslovja, in poznejši rimski doktor Nace Žitnik in mi ponudila, ako pristopim, vodstvo klerikalne stranke. Jaz pa sem jima odgovoril, da ostane zvest svojim načelom, da mi je kaj takega nemogoče, in sem ju povabil, naj s svojimi pristaši pristopita prenovljajočemu se »Slovenskemu društvu«.

Na razdvojitve vodstva naše stranke pa se ni delalo samo s klerikalne stranke; vlada je bila radikalnejša, ona je hotela vodstvo kar uničiti, seveda zato, ker nismo hoteli in nečemo ukloniti svojih tiličkov. Tako se je pod vlado barona Winklerja po nasvetu sedanjega našega deželnega glavarja vprizorila proti dr. Tavčarju infernalna intriga, odvzeti so mu hoteli odvetništvo, ter mu naprtili zato pravdo. A justični umor se jim ni posrečil, kajti dr. Tavčar šel je iz pravde čist, kakor je bil prej. Ravno tako se je intrigiralo proti meni. Tedanji deželni predsednik baron Winkler je posredoval pri ministrskem predsedniku grofu Taaffeju, da je šel ta k predsedniku banke »Slavije« grofu Harrachu in vplival nanj, da bi mene banka »Slavija« odpustila iz službe. Grof Harrach pa mi je odgovoril, da je to nemogoče, dokler sem pošten v

svoji službi. Čez par mesecev pa so zopet po isti poti delovali nato, naj bi bil jaz vsaj premešen iz Ljubljane kam drugam, n. pr. v Galicijo, ako me že ravno ne odpuste. Grof Harrach je poročal o tejsvarniupravnemu svetu banke »Slavije«, nakar je generalni ravnatelj pripeljal se v Ljubljano k baronu Winklerju ter mu povedal, naj mi da mir, ker mi banka »Slavija« nič ne more. (Odobravanje!)

Tako je postopala vlada proti meni, do take mere se je povzpela zato, ker sem vedno brez bojzani izrekal svoje prepričanje, pa naj ji je to bilo prav ali ne.

Preidem naj pa sedaj h klerikalnemu shodu v »Unionu« in onim stvarim, ki so se mi tamkaj očitali in zaradi katerih bi me lahko vi, ako bi bile resnične, takoj sedaj poslali skozi vrata te dvorane, (Klici: »Nikdar!«)

Očitajo se mi je, da sem jaz kriv vse one nesreče, ki se je dogodila dne 20. septembra. Izjavljam tu še, enkrat, da me dne 18. septembra, ko je prvič prišlo vojaštvo na ulico, ni nihče obvestil prej o tem. Ako bi se bilo to zgodilo, bi bil najodločnejše protestiral. Dokaz za moje ravnanje je takšen slučaj naj bodo dogodki dne 20. februarja leta 1898., ko so bile tudi v Ljubljani velike demonstracije zaradi »Karnijolcev«, ko so bile tudi razbite šipe v kazini. Kot načelnik mestne policije sem tudi tedaj jaz skrbel za javno varnost. Obvestil me je tedaj predsedstveni tajnik baron Rechbach, da je deželni predsednik baron Hein pozval vojaštvo za vzdrževanje mira. Stopil sem takoj k telefonu — bilo je pri Kirbischnu — in ob navzočnosti kavarniških gostov najodločnejše protestiral proti poklicanju vojaštva, češ, da naj odgovornost nosi oni, ki je vojaštvo poklical, kajti vsled nastopa vojaštva bi lahko prišlo do resnih posledic. Obenem sem deželnemu predsedniku naznanil, da pošljem telegrafični protest ministrskemu predsedniku. Predno sem pa na poti proti pošti prišel do kazine, me je že prosil drug uradnik deželne vlade k telefonu v kazini, kjer mi je baron Hein pojasnil, da ne more več dati glade na poklicano vojaštvo nasprotnega ukaza, pač pa izjavil, da naj jaz prevzamem poveljstvo nad poklicanim vojaštvom. Storil sem to ter povabil barona Rechbacha, naj sede k meni v voz ter se pelje vojaštvu nasproti. Na Marijinem trgu prišel nama je nasproti v brzem pohodu z nasajenimi bajoneti oddelek vojakov pod poveljstvom starejšega izkušenega častnika, tedaj ne, kakor lani, pod poveljstvom mladih, neizkušenih poročnikov.

Ta vojaški oddelek ustavila sva z baronom Rechbachom in ko je leta poveljujočemu častniku naznanil, da imam jaz razpolagati z vojaštvom, prosil sem ga, naj se vrne v vojašnico, češ, da bodem za red skrbel že sam. Stotnik je salutiral ter dal povelje za povratek. Vidite, gospoda moja, tako znan jaz poveljevati vojaštvu, ko ga kličejo proti ljudstvu! (Burno odobravanje!) To je najboljši odgovor onim obrekovalcem, ki mi očitajo, da sem jaz kriv žalostnih dogodkov dne 20. septembra. Nadaljnega odgovora pač več ne zaslužijo taki tako moralno propali ljudje! (Živahno pritrdjevanje!)

Dr. Lampe se je norčeval iz mene, češ, da romam na slovanske konference v Petrograd, ter dejal, da se je bati, da bi jaz osmešil celo akcijo in da bodo imeli resni politiki še mnogo dela, da popravijo, kar sta pokvarila Hribar in dr. Kramar. Gre tu za veliko slovansko vprašanje, kako grupirati Slovence proti nemški premoči. Bil sem že v svoji mladosti navdušen Slovan in z veseljem sem se učil slovanskih jezikov, ker sem čutil zato potrebo v svojem sreč. Vedno sem bil za skupno postopanje vseh Slovanov in zato, da zastavimo Slovani vse svoje moči v to, da se ze-

dinimo k skupnemu delu vsaj na polju kulture. Kaj pa je tudi lepšega, idealnejšega, kakor videti vse Slovence enakopravne, svobodne, enakovredne. V Rusiji je bila dosedaj v tiru takozvana slovanskiška politika, politika pravoslavja in rusifikacije. Taka politika je škodljiva slovanstvu in zdelo se nam je potrebno, da preide ruska politika v drug, nov tir, ki bode izključeval zatiranje Poljakov. Pri ruski vladi seveda nimajo zato nikakega mnenja, pač pa smo ga našli pri naših tovariših poslancih v »Gosudarstvenoj dumi«. In ravno na teh konferencah se je v veliki meri doseglo zblizanje slovanskih narodov na kulturnem polju. In če Slovani na kulturnem polju delujemo skupno, ter se čutimo za eno, bomo tudi skupno stopili v bran proti skupnemu sovražniku. Pred našimi očmi se pripravljata velikanski boj, ki se odbojuje med slovanstvom in njega odvlekim neprijateljem. Kdor opozarja slovansko javnost na ta boj ter jo opominja, naj bode pripravljena, ta stori dobro delo; tisti, ki smeši tako delo, pa nima pač smisla za slovansko delo! (»Tako je!«)

Jaz pa sem tudi praktično vedno skušal delovati v tem smislu in ni mi treba tajiti, da imam precej zasluge za to, da sem uvaževanega francoskega publicista Andreja Cheradama pridobil, da je v svojih knjigah »L'Europe et la question d'Autriche au sein du vingtième siècle« ter »L'Allemagne, la France et la question d'Autriche«, kateri ste vzbudili, ko ste izšli, veliko senzacijo v političnem svetu, opozoril na velikansko važnost Trsta za Avstrijo in za vse nemško Evropo sploh. Ta publicist je v teh svojih delih povdarjal potrebo, da so v slučaju, ko bi se Nemčija hotela polastiti Trsta, Rusija in Francija pa tudi ostale vlesile ob Sredozemskem morju dolžne priti Avstriji na pomoč, da si ohrani to mesto in svojo posest in svojo posest ob Adriji sploh. Po mojem mnenju je Evropa v lastnem svojem interesu zavezana ohraniti Trst Avstriji tudi proti njeni volji, to je tudi takrat, ko bi ga hotela nemškega mišljenja prepojena avstrijska diplomacija na kak način eskamotovati v nemško posest. Tu pač nihče ne more reči, da ne bi bila to avstrijska politika; politika, katera pa edina našemu narodu more zavarovati obstoj.

Dr. Lampe je dejal, da ima svoja obvestila od zaupnika, ki pozna vso stvar osebno iz pravega vira. In kdo je ta Lampetov zaupnik? Jaz ga prav dobro poznam; poznate ga pa tudi vi, vidite ga večkrat v Ljubljani. Ta zaupnik hodil je k meni tožiti — svojo škofa in zabavljati čezenj. Parkrat sem ga poslušal, potem pa sem mu na nedvomnem način dal razumeti, da me njegove zabavlje na škofa prav nič ne zanimajo. In na podlagi obvestil tega svojega zaupnika je pravil dr. Lampe, da sem sprejemal časnikarje kakor kak suveren in jim dajal informacije sam o sebi, kakršno da je prinesel »Kuryer Warszawski«. (Cita iz »Slovenca« tisti odstavek). Izjavljam na svojo čast, da nisem govoril prav z nobenim časnikarjem, predno sem se odpeljal na Rusko. Verjetno pa je tudi, da je to poročilo v »Kuryer Warszawski« bilo zaneseno po onem dr. Lampetovem zaupniku, saj so ti ljudje zmožni celo sveto pismo falzificirati, ako se jim zdi to potreba v dosegu njihovega namena. Kdor ima le količjak soli v glavi, bo izprevidel, da jaz ne bom dajal takih informacij. Da sem se imenoval doktorja! Ne rečem, da nisem imel, četudi sem doma iz borne kmetijske kočice, želje, da dosežem ta naslov, ali ni vsakdo tako srečen, da doseže, česar želi. In našel se je že tudi nekdo, ki je te »informacije« tudi popravil, v nekem poljskem listu, ako se prav spominjam v »Kuryerju Corannym« in sicer takole: da nisem doktor in da tudi biti ne morem, češ, da sem do-

vršil komaj štiri šolske razrede, da nisem Ivan, temveč Janez, da nisem 25 let župan ljubljanski, temveč šele 11 let, da nisem načelnik stranke, ker moja stranka šteje samo eno osebo, mene samega itd. (Veselosť!) Vse se mi zdi in izključeno ni, da je ista oseba napisala »informacije« v »Kuryer Warszawski«, samo da jih potem popravlja drugje. V Varšavi nismo bili v posetih pri gubernatorju Skaloni, temveč smo oddali le svoje vizitke, kar nam je on enako vrnil. Ravno tako nismo bili v nikakem uredništvu in smo tudi pri »Kuryerju Warszawski« samo oddali vizitke. Dr. Lampe pač ni poučen o tem, kaj je dolžnost izobraženca.

Dr. Lampe je trdil dalje, da sva z dr. Kramarjem po banketu pri Poljaki hitro zavila za vogalom v ruski klub. Izjavljam, da sem bil jaz z grofom Krasinskim, kateri me je v svojem vozu odpeljal na kolodvor, ne da bi bil v ruskem klubu. Ni resnica, da ne bi se bili Poljaki udeležili konference, kajti udeležilo se je je okrog 20 najodličnejših poljskih mož in pri grofu Krasinskem smo od 10. dopoldne do 6. zvečer razpravljali in sklepali o razstavi, banki itd. Dr. Lampe je trdil, da je imel grof Krasinski velikih sitnosti zaradi nas in se bo prihodnjič varoval sprejemati take novoslovanske goste. Grof Krasinski se pač ne bo varoval, ker je žal že medtem umrl.

Trditve, da je dr. Lampe govoril z nekim mojim prijateljem o prispevku 2 1/2 milijona kron k slovanski banki, se mi zdi pač sumljiva. Navadno dr. Lampetovi prijatelji ne govorje z menoj, moji pa z Lampetom ne. Sicer pa moji nasveti najbrž niso tako napačni, sicer bi jih klerikalci ne izkopavali tako radi na dan in jih kot svoje spravljali do veljave. Tako sem že leta 1889. stavil v deželnem zboru nasvet za ustanovitev deželne hipotečne banke, kate-rega pa je sedanji deželni glavar Suklje — in za njim tudi drugi — z vso silo pobijal — komu drugemu ko — Kranjski hranilnici v prid. Kako lepih uspehov bi bila že lahko v 20 letih imela taka banka; kake lepe rezervne fonde bi si bila že lahko nabrala. Gotovo bi bila lahko deželi od vsakoletnih svojih prebitkov odvajala že lepe svote.

Moje predlog je takrat padel. Sedaj pa deželni zbor soglasno sklepa, naj se ustanovi deželna hipotečna banka. Ako se pri tem pomisli še na mestno hranilnico in na »Ljubljansko kreditno banko«, tedaj se bode pač izprevidelo, da »Hribarjeve« niso tako za nič.

Dr. Lampe mi je potem predbal, da nisem nič govoril na kongresu v Petrogradu, kmalu potem pa zopet, da preveč govorim. Tu pač res človek ne ve, kako bi ustregel tem ljudem. Izmišljena je tudi trditev, da je ruska vlada prepovedala nadaljevanje shoda. Ona je marveč vsem razpravam sledila z velikim zanimanjem in ji ni niti na misel prišlo, da bi shod prepovedala.

Nadalje mi je očital dr. Lampe, da sem izvalil semkaj nekaj ruskih kmetov, da se pri nas nauče umnega kmetovanja, da so ljudje prišli semkaj, da pa sedaj nič ne storim zanje, da se nič ne bodo naučili, ker so pri ljudeh, kjer slišijo edino le kletve, drugega pa nič. Res je, da je poslalo društvo »Russkoje Zerno« nekaj mladih ljudi k nam z namenom, da se pouče v umnem kmetovanju. To idejo je propagiral Krunoslav Herce, a brezuspešno, dokler je nisem jaz lani sprožil po njegovej želji. Društvo je v ta namen dobilo od poljedelskega ministrstva 3000 rubljev, a za prihodnje leto dobi baje že 110.000 rubljev podpore. In kakor od drugod, iz Plzna, iz Moravskega, smo tudi iz Kranjskega brali letos pisma teh mladih ljudi, ki se vsi in povsod kažejo izredno zadovoljne in hvaležne. Ako je pravil dr. Lampe, da se je morala neka dobrotna go-

spa šele zavzeti za te ljudi, da pridejo k boljšim ljudem in jih je končno vzel neki nemški veleposestnik, je le obžalovanje. Nič ni lagljega, ko v mlada srca zasejati nezadovoljnost. Kdor torej ruskim mladeničem, ki so v tujini v delu, taka čustva veeplja, gotovo ni njihov dobitnik. In Nemec da jih je vzel! Dobrotna gospa naj pač pomni, da so ti mladi Rusi prišli med slovanske brate, da se kaj nauče pri njih, ne pa zato, da bi jih kdo oddajal Nemcem, da se naposled navzamejo še nemškega duha: vsaj vemo, kako smo Slovani žalihog dovzetni za vse tuje. Dr. Evg. Lampetu bi to seveda celo bilo prav.

Glede onega dr. Lampetovega zaupnika, ki take informacije daje, pa prav lahko rečem: Hic niger est, hunc tu Slovene caveto!

Dr. Lampe mi je nadalje očital, da vse, kar izvem po dobrohotnosti uradnikov v ministrstvih brž izvlečem na dan v občinskem svetu, da sem tako tudi slišal, da hoče ministrstvo zgraditi železniške delavnice v Šiški, da sem se hitro pohvalil in s to samohvalo zakrivil, da je Dobrnig zahteval potem delavnice tudi za Celovec. Ta očitanja so naravnost infamen napad. Celih 12 let sem se boril za železniške delavnice brez uspeha in če sem jih v trinajstem letu dosegel, potem pa se mi očita kaj takega. Priznam pa, da me je v mojem trudu zelo podpiral ravnatelj državnih železnic v Trstu g. Ruff. Da sem o stvari molčal, dokler ni bila gotova, je naravno. Vsaj so naši klerikalni poslanci v stanu, da bi bili celo skušali pokvariti celo stvar, če bi bili izvedeli zanjo, samo da bi bili mene pripravili ob uspeh. (Res je tako!) Bedasto pa je trditi, da sem zakrivil s tem, ker sem svoj uspeh naznanil občinskemu svetu, da dobi tudi Celovec železniške delavnice, s čemer naj bi bila Ljubljana oškodovana. Vsak pameten človek ki se peča z javnimi zadevami ve, da ima vsako železniško ravnateljstvo svoje delavnice, in da te delavnice v Šiški zgrade za tržaško ravnateljstvo, pod katero pa Celovec ne spada. Na moj brzogovorni poziv je svoječasi železniški minister dr. Derschatta podpisal odlok, s katerim se dovoljuje njih ustanovitev. Ta ukrep se mi je naznanil kot županu in sem imel potem dolžnost, da to obvestilo prečitam v seji občinskega sveta.

Dr. Lampe je govoril tudi o južnem kolodvoru, da vedno obljubljam prezidavo, kar se pa dosedaj še ni zgodilo. Ta mož menda pač ne gre nikamor in ne vidi ničesar, kajti sicer bi videl in res vedel, da je predor na Martinovi cesti že skoraj gotov. In ko se ta dogotovi, se kolodvor razširi proti Zalogu, prezida tudi poslopje in napravijo otočni peroni, kar je pa prej nemogoče.

In vse to je lahko govoril dr. Lampe, ne da bi mu bil kdo njegovih backov ngovarjal! Napadal me je osebno in med drugimi tudi omenjal zadevo, zaradi katere me vi, moji volilci, ako bi bila resnična, res lahko obesite na prvo ulično svetilko. Očital mi je, da sem — seveda kot javni funkcionar — hotel imeti 100.000 K provizije od Tomaža Pavšarja ter da sem se mu zato približal.

Gospoda moja! Ravno naprotno je res. Ne jaz Tomažu, temveč Tomaž približal se je meni.

Ta človek je prišel k meni z nekim odlokom prve instance, trdeč, da ima pravico uporabe vodnih sil Save pri Prašah, in me naprosil, da mu pomagam celo stvar financirati, češ, g. župan, vi ste edini mož, ki more stvar izpeljati, ako jo vzame v roke. Sklenila sva v resnici pogodbo pri notarju in to pogodbo naj vam prečitam, da bode videli, koliko je resnice na Lampetovih očitanjih o proviziji.

Pogodba se glasi:
Gospod Tomaž Paušlar ima pravico do uporabe vodnih moči na reki Savi pri Prašah v svrhu ustanovitve industrijskih podjetij.

Da se nameravana električna ali pa kaka druga veleindustrijska naprava čimprej ustanovi, sklepa gospod Tomaž Paušlar z gospodom Ivanom Hribarjem v ta namen družbeno pogodbo. S to pogodbo odstopa gospod Tomaž Paušlar svoje gori označene pravice do vodne moči na reki Savi pri Prašah, kakor tudi one, katere bi se v bodoče na isti reki med Kranjem in Medvodami pridobiti utegnili, tej družbi v last. V sled iste pogodbe se pa gospod Ivan Hribar zavezuje zastaviti svoj trud in vpliv v to, da se ta nameravana skupna naprava čimprej oživetvori.

Družabnika določita, da se smatra trud in vpliv gospoda Ivana Hribarja, katerega bo on v doseg skupnega podjetja zastavljal, enake vrednosti, kakor ena osminka gori označenih vodnih moči; vsled tega jamči gospod Tomaž Paušlar gospodu Ivanu Hribarju za vse dohodke in koristi, katere bi po odbitku stroškov in izdatkov pri eventualni ustanovitvi nameravanega podjetja ali pri prodaji vodne moči, na eno osminko vodne moči na reki Savi pri Prašah, kakor tudi na eno osminko vodne moči, katero bi se v bodoče na isti reki med Kranjem in Medvodami pridobil — odpadle — vendar pa s pridržkom in utesnitvijo, da ima sam t. j. gospod Tomaž Paušlar za dosedanje svoj trud in za dosedanje svoje izdatke dobiti ustanovni delež 100.000 K, beri: enostotisoč kron, katerega mu gospod Iv. Hribar tudi s svojo temeljem te pogodbe ustanovljeno pravico omejiti ne more.

Radi odmere odstotnine cenijo se tu ugotovljene pravice na 8000 K, beri: osemstotisoč kron, od kojih odpade na one gospoda Ivana Hribarja 1000 kron, beri: tisoč kron.

Ako bi družba označene vodne moči z vsemi drugimi ob reki Savi pridobljenimi pravicami prodala in takim potom nehala, izplačati se ima gospodu Ivanu Hribarju po odračunjenju gospodu Tomažu Paušlarju zajamčenega ustanovnega deleža 100.000 K, beri: enostotisoč kron — ena četrtnina družbi pripadla čiste kupnine.

Vidno je torej, da je tisti, ki se je s to pogodbo hotel okoristiti, bil Tomaž Pavšlar. Onih 100.000 K, o katerih trdi dr. Lampe, da sem jih zahteval od Pavšlarja, izgovoril je namreč ta »poštenjak« sebi. (Klic: ogorčenja.) Pravi, ki so meni šle iz te pogodbe, pa so — kakor mi boste priznali — približno toliko vredne, ko če bi papež dr. Lampetu — ki, dasi je majhen, vendar visoko leta — podelil najboljši škofijo na luni.

Ker se je pa pozneje vsled ugovora g. Vinka Majdiča pokazalo, da Tomaž Pavšlar tedaj ni imel pravokrepne pravice do uporabe označenih vodnih moči, ker tudi nisem hotel vzlic vednemu Pavšlarjevemu nadlegovanju delati proti pristašu svoje stranke g. Majdiču (Odobravanje!), sva pogodbo razdrla. Pa Tomaž Pavšlar mi vzlic temu tudi še pozneje ni dal miru. Ko si je zagotovil vodno moč pri Otočah, je zopet prišel k meni in štirikrat poslal k meni posredovat nekega profesorja, kateremu pa sem končno povedal, da se ne maram spuščati s Pavšlarjem v nikako pogodbo, da naj se Pavšlar rajše briga za svoj mlin v Kranju, bo boljše opravil, kakor pa s takimi posli.

Iz tega je razvidno, kako politično lopovstvo je zakrivil tisti, ki je tako izkrivil to zadevo. Kdo je ta politični lopov, ali Tomaž Pavšlar, ki je morebiti dr. Lampeta napačno informiral, ali dr. Evgen Lampe, ki je morebiti pravilno informiran, izkrivil resnico, to določiti prepuščam tema dvema možakarjema samima. (Odobravanje!)

In Tomaž Pavšlar se mi je tedaj predstavil kot dobrega pristaša narodno-napredne stranke. (Klici: »Oho!«). Rekel mi je dobesedno: »Jaz nisem za farsko politiko in sem boljši pristaš Slov. Naroda«, kakor morda mislite!«

Jaz sam nikdar ne rabim izraza »far«, ker v tej besedi, morebiti po krivici, tiči neka ost, in imenujem duhovnika za duhovnika, dasiravno imamo pri nas veliko duhovnikov, ki so vse prej ko duhovniki. Pavšlar pa je govoril drugače! (Odobravanje!)

Očitano, češ, da bil bil jaz v Petrogradu kaj zahteval za ustanovitev slovenske banke, je infamnost prve vrste, ne ne more doseči in se ni ne zdi vredno, da bi odgovarjal nanjo.

Jaz klerikalcem itak nikdar ničesar prav ne storim. Pač pa sem vsega jaz kriv. Vsaj mi »Slovenec« čita, da sem jaz kriv, ako je Ljubljana po dežju mokra; da sem jaz kriv, da nimamo v Ljubljani uniformiranih cestnih pometačev (veselost), da sem jaz kriv, da ni še regulovana vsa Sv. Petra cesta.

Na to poslednje očitano odgovarjam le toliko, da je dotičnik, ki je to notico napisal, pač moral priti naravnost s Studenca v »Slovenec« uredništvo. Saj vendar vsak ve, da bi ta regulacija stala nekoliko milijonov in da take stvari ni mogoče izvesti v par letih. (Odobravanje!) Čudno je le, da se mi še to ni očitalo, da onih 16.000 K, ki sem jih pridobil v podporo Barjanom, in ki jim jih je magistrat razdelil, ni bil denar, temveč izstrižki iz starih časnikov, ne srebro in zlato, temveč le stare črepinje! (Smeh!)

Nadaljno politično lopovstvo pa je, da so mi v »Slovenec« očitali, da sem špekuliral z denarjem »Kranjske hranilnice«. Res je, da sem vzel svoj čas pri »Kranjski hranilnici« 120.000 K posojila na hišo, ki sem jo zgradil ob Dunajski cesti, to pa zato, da dam drugim dober zgled, da tudi drugi začnejo zidati in da se oni prostor čimprej zazida. In tedaj, ko sem gradil hišo, mi ji očitati »Slovenec«: »Glejte ga, kako bogati z našimi žulji!«, vodila ga je zavist; potem pa, ko sem najel posojilo, pa je hitro zopet zabeležil to kakor pozneje, ko mi je hranilnica posojilo odpovedala. In tu je govorila iz njih škodoželjnost. To so pač res lepe krščanske čednosti naših klerikalcev! (Pritrjevanje!)

Ti ljudje pač žele, če ne drugega, da bi jaz kar najhitreje umrl. (»Tako je!«) No, pa hvala Bogu, še živim, še nosim živo glavo na ramenih in sem še vedno tisti, ko sem bil, zvest pristaš narodno-napredne stranke in odločen nasprotnik takih ljudi, kakršnega se je pokazal dr. Lampe.

Glede na pogodbo z nemškim veleposestvom poudarjam, da sem bil jaz eden tistih, ki nisem bil za pogodbo z Nemci. Bil sem pa zato, da se na vsak način pogodimo s klerikalci; ker se mi je zdelo nenaravno, da bi se vezali z našim narodnim nasprotnikom, z Nemcem, ki je na tako krut način postal z nami povsod, tudi v Ljubljani, dokler je imel moč. Bil sem do zadnjega za spravo s klerikalci, kajti — tako sem dejal — ti so vsaj Slovenci. Sovražnika proti lastnim bratom klicati na pomoč, zdelo se mi je — ker nam zgodovina to z mnogimi izgledi dokazuje — nevarno. Udal sem se kolegom šele, ker sem glede na okolnost klerikalcev izprevidel, da družega ne kaže. Ko se je pa zveza obnavljala, sem bil zopet jaz tisti, ki je bil odločno za to, da se pogodbi odvzame vsaka ost v narodnem oziru, da se Nemcem le akademično prizna pravica do zastopstva v javnih zastopih in da se omogoči večja podpora slovenskemu gledališču. Tedaj so bili Nemci pametnejši, kakor so sedaj, in so sami uvideli, da je tako prav. Dr. Schaffer je večkrat prišel k meni glede zastopstva v občinskem svetu, a vedno sem mu odgovarjal, da sicer priznam pravico Nemcem; a zastopnikov naj si priboje, če jih hočejo imeti. Z mojo pomočjo tega ne bodo nikdar dosegli! V trgovski zbornici sem izjavil, da nisem podpisal pogodbe. Spomnil sem se pri tem namreč na oni izvod, ki je v rokah dr. Tavčarjevih, a izrečno sem pristavil, da sem se vzlic temu trdno držal pogodbe. Toliko sem hotel povedati o tej stvari!

Glede na zadnje politične dogodke naj poudarim, da je slovenska opozicija dosegla nekaj uspehov. — Opozicija ni naperjena v toliko proti samemu ministrskemu predsedniku Bienenrhu, kakor proti zistemu, ki ga zastopajo ministri Stürgkh, Hochenburger in Schreiner, ki so bili poklicani v ministrstvo v sovrastvu do nas po dogodkih 20. septembra. Proti Bienenrhu je raperjena ost le toliko, kolikor ga ni ločiti od ostalih ministrov. Marsikaj zanimivega je bilo čuti v zadnjih debatah. Dr. Korošec je vehementno napadel ministra Stürgkha zaradi Belarjevega imenovanja, ali je pri tem zgrešil cilj. — Stürgkh mu je odgovoril jako spretno, to da ni njegova stvar, kar se je dogodilo po prejšnjo vlado. In to prejšnjo vlado pa so ravno naši klerikalci podpirali z vsemi svojimi močmi. Posledica temu je bila nemška gimnazija v Ljubljani, njena posledica pa imenovanje nemškega šolskega nadzornika. Izvedel sem v našem ministrstvu celo to, da je bilo sprejeto načelo, da se smejo na tej nemški gimnaziji nameščati samo nemški profesorji. Slovenskih gimnazij nimamo, za slovenske profesorje potemtakem ni prostora nikjer. To so posledice pakta klerikalcev s prejšnjo vlado. (»Tako je! Res je!«)

V zadnjem času je »Slovenec« silovito napadal tovariša dr. Ploja. Čudno to. Na Dunaju delamo skupaj, tu se nas pa napada. »Slovenec« mi je tudi očitati, da sem častital ministru Stürgkhu po zadnjem njegovem govoru. Prizor je opazoval Gostinčar. (Smeh!) Minister Stürgkh je govoril zelo pametno in poudarjal, da nam Slovincem ni nasproten, da nam hoče biti pravičen. Ko je končal, stopil sem k njemu ter mu dejal: Ekse-

leone, govorili ste lepe besede, želim le, da bi jim sledila tudi dejanja. — Tem besedam sledil je kratek pogovor, v katerem je minister vnovič zatrjeval, da bode pravičen in da nam Slovincem ni nenaklonjen. Nato mi je podal roko. Razumljivo je pač, da ga zato ne bom udaril po njej. (Veselosť!) Gostinčar, ki menda ne ve razločevati, kako in kdaj se s podajanjem roke izreka priznanje, kako in kdaj izvršuje samo čin vlnudnosti, pa me je šel — kakor so mi pravili — takoj zatožiti svojemu načelniku, kar je zame seveda »pomada«. (Živahna veselost!)

Ker je »Slovenec« že sam preklial svojo vest o razdoru v »Zvezi južnih Slovanov«, ne govorim o tej stvari. Povem le toliko, da v tej Zvezi prav nič ne poka, temveč da držimo trdno skupaj. Ako poka, poka pač kaj drugega!

Končavam. Zdelo se mi je potrebno odgovoriti na infamne napade dr. Evgena Lampeta in »Slovenca«. Zahvaljujem vas na vaši ljubeznivosti, da ste tako potrpežljivo poslušali moja dolga izjavljanja ter vas prosim, da mi še nadalje poverite svoje zaupanje, če mislite, da sem je zaslužil, če pa ne, brez Vašega zaupanja ne bi hotel niti trenotek več biti zastopnik mesta Ljubljane v parlamentu.

Burno in dolgotrajno odobravanje in klici »Živio Hribar« so bili najboljši dokaz, da uživa poslanec nemajno zaupanje svojih volilcev. Ploskanje se kar ni hotelo poleči. To priznanje je pač najboljši odgovor na klerikalno infamnost.

Ker se k izvajanjem župana Hribarja nihče ne oglasi k besedi, poudarjam predsednik dr. Trilic, da je to zborovanje podalo vsakomur, kdor je pristopen resnici dvojje: pripricati se je moral, da so bila vsa ona klerikalna očitanja edino le podla obrekovanja, ki so se razbila v nič ob kristalno čistem značaju našega poslanca, in pa, da je narodno-napredna stranka izšla iz pogodbe z veleposestniki popolnoma čista. (»Tako je!«) Čeprav je dr. Šusteršič že svoj čas obljubljal, da bo z njo poslal zadnjega naprednjaka v Ameriko, vendar pa danes še stojimo, smo še tu. Dne 25. aprila in 6. junija so nas klerikalci dolžili naravnost veleizdajniškega čma. Stojimo pod vti-smo izrednih dogodkov, ko se upri-zarjajo tako visoke politične demonstracije proti slovenskemu narodu in to tedaj, ko je klerikalna stranka na višku svoje moči. Ako se je v takih razmerah zamogla zadati taka bolest slovenskemu narodu, je tudi ta stranka sokriva. Prepričani smo, da narod ne more živeti brez napredne stranke in ako iz zadnje naše postojanke iztisnejo zadnjega naprednjaka, mora napredna stranka zopet vstati s klicem: »Le roi est mort, vive le roi! — Narodno-napredna stranka je mrtva, živel narodno-napredna stranka!«

Nato zaključil shod ob 1. popoldne.

Poslanska zbornica.

Proračunska razprava.

Dunaj, 21. junija. Zbornica je danes nadaljevala razpravo o tretji skupini državnega proračuna. V dvorani je bilo jedva toliko poslancev, da je bila zbornica sklepna. V današnje debato so posegli trije ministri: dr. Weisskirchner, dr. Ritt in dr. Braf, toda govorili so malodane pred praznimi klopmi. Ministri so obirno govorili o vprašanjih, tičočih se njihovih resortov. Tudi posami govorniki, ki so posegli v debato, so vseskozi stvarno razpravljali, da se je mogla debata razviti docela gladko. Jutri bosta govorila domobranski minister Georgi in železniški minister Wrba, na kar bo zbornica glasovala o tretji skupini državnega proračuna. V torek, sredo in četrtek bodo seje trajale od 10. dopoldne do 10. zvečer. V četrtek bo končano drugo čitanje proračuna in na-dejati se je, da se bo vladi posrečilo že koncem tega tedna spraviti proračun pod streho.

Delavni program.

Dunaj, 21. junija. V tekočem zasedanju bo zbornica razpravljala še o teh-le zakonskih načrtih: o svetovni poštni zvezi, o odpravi carine na žito in zakonu proti pijančevanju. O vseh teh zakonskih načrtih so odseki že razpravljali. Nadalje se predlože še zbornici: pooblastilni zakon za trgovinsko pogodbo z Rumunijo, zakon o ureditvi parobrodne prometa v Dalmaciji, zakonski načrt o alkoholnem kontingentu in predlogo o italijanski pravni fakulteti.

Dijete.

Praga, 21. junija. »Narodni Listy« poročajo, da vlada nima namena, formalno odgoditi parlamenta, da bo torej zasedanje trajalo do jeseni. Poslanci bodo torej dobivali dijete, kakor se je to tudi lani zgodilo, tudi preko počitnice.

Nemci v Galiciji.

Lvov, 21. junija. Na Lvovskem vseučilišču obstojita tudi dve nemški akademski društvi »Leopolia« in »Gasconia«. Člani teh dveh društev so po zgledu nemških buršev nameravali prirediti »bumel« na vseučilišču in po lvovskih ulicah. Ko so za ta drzni naklep zvedeli poljski akademiki, se jih je polastilo silno ogorčenje in sklenili so, da bodo ta »bumel« skušali preprečiti z vsemi sredstvi. Hrabri Nemci so se ustrašili in so dali nemudoma razglasiti, da opuste svojo nakano. Zveza poljskih akademskih društev »Ognisko« je sklenila, da ne bo dajala članom omenjenih nemških društev nobene satisfakcije, češ, da hočejo mladino pokvariti, ker uvajajo zastarele srednjeveške običaje.

Iz Srbije.

Belgrad, 21. junija. Vlada je imenovala generala Lešjanina za srbskega vojaškega atašeja na Dunaju. To je prvi srbski ataše na Dunaju, odkar vlada v Srbiji dinastija Karagorgjevič.

Belgrad, 21. junija. Kralj Peter je ponudil vodjema zarotnikov, bivšemu ministru Genčicu in polkovniku Mašinu, vsakemu 100.000 frankov, ako začasno zapustita Srbijo. Genčic in Mašin sta o tej ponudbi poročala na shodu zaupnikov, ki so sklenili, da naj to ponudbo odklonita. Kraljeva ponudba je posledica konflikta, ki je nastal med bivšim prestolonaslednikom princem Gjorgjem in zarotniki.

Belgrad, 21. junija. Belgradski odvjetniki so priredili sijajen banket na čast tukaj bivajočima zagovornikoma v zagrebškem »veleždajniškem« procesu dr. Hinkoviču in dr. Budisavljeviču. Banketa so se poleg odvjetnikov udeležili razni visoki uradniki, politiki, predsednik svetne lige in odbor za narodno obrambo. Dr. Hinković in dr. Budisavljevič sta preje konferirala z ministri dr. Milovanovićem, Novakovićem in Pašićem.

Iz Turčije.

London, 21. junija. »Standard« javlja, da bo sultan Mohamed V. na jesen obiskal razne evropske dvore. V London bo baje prišel začetkom meseca decembra.

Solun, 21. junija. Po poročilih iz Janine je več grških vstaških čet vdrla preko meje. Pri Zici je prišlo do krvavega boja med orožniki in četniki. V boju so padli trije četniki. V vas Paljano je vdrla neka grška četa in jo upepelila.

Carigrad, 21. junija. Džavid paša se je vrnil v Mitrovico. V Džakovu je pustil samo dva bataljona in eno baterijo, kar je smatrati kot dokaz, da je v Albaniji zavladal mir.

„Veleizdajniški“ proces v Zagrebu.

Pri večerajšnji razpravi je bilo zaslišanih 7 prič.

Učitelj Josip Parac, frankovec, je izpovedal, da je prepričan, da obstoji na Hrvatskem veleizdajniška propaganda. To da dokazujejo dejstva, da so Srbi popevali srbske pesmi, uvajali v občinske urade cirilico, proglašali svojo rodno grudo za srbsko zemljo ter klicali: »Živela Srbija, živel kralj Peter.«

Svedok Gazdović je v bistvu izpovedal, kakor Parac.

Priča Reisinger je pripovedoval, da je nastal med Srbi in Hrvati v Okoličanih razdor šele okrog leta 1905. Sliko kralja Petra je videl pri nekem kmetu, na čigar ime pa se ne more spominjati. Srbsko propagando je največ širil obtoženec učitelj Vukonogović.

Brivec Vuković je pripovedoval, da so Srbi govorili, da so Okučani srbska zemlja, ki bo pripadla Srbiji in kralju Petru. Pred aneksijo so govorili, da postane Bosna srbska, a sedaj, ko je aneksija izvršena, se silno jeze. Srbi govore o kralju Petru kot »svojem« kralju in ga imajo rajše, kakor cesarja.

V bistvu enako, kakor drugi svedoki so izpovedali tudi priče Bjelokapić, Peić in Gvozdić.

V nedeljo zvečer je bil predsednik senata, ki vodi razpravo proti srbskim »veleždajnikom«, Tarabocchia zopet pijan kakor muha v restavraciji »Kolac«. Pozval je k sebi nekega Bosanca, ki mu je jel na dolgo in široko dokazovati, da je on — Tarabocchia — frankovec. Končno ga je vprašal: »Kaj ne, tudi vi ste frankovec?« — Bosanec mu je odgovoril, da je mohamedanec iz Bosne in da se tamkajšnji Mohamedanci dobro razumevajo tako s Srbi, kakor s Hrvati. — K temu je pripomnil Tarabocchia: »Toda Srbi v Bosni se postavljajo s svojim srbstvom, ali ne? Udarite jih samo po nosu, pa bodo takoj ponižni.«

Eden izmed njegovih prijateljev ga je opozoril, naj ne kriči tako glasno, naka je Tarabocchia odvrl: »Kaj me briga, če bo to tudi jutri priobčeno v »Pokretu«, mi sedaj že poznamo te »pokretaše«. — Tako nastopa predsednik sodnega senata, ki ima soditi o življenju in smrti 53 obtoženih Srbov!

Dnevne vesti

V Ljubljani, 22. junija.

+ Brezprimerna strankarska zagrizenost. Napredno slov. dijaštvo v Gradcu se je dne 17. junija 1909. obrnilo na sledeče državnozborske klube: Slov. klub, Savez južnih Slovanov, Slovenska unija, Český klub, Poljsko kolo, Rusinski klub in Socialdemokratski klub s pozivom, da pri vseučiliški debati nastopijo s slov. vseučiliško zahtevo, oziroma da jo podpirajo. Na »Savez južnih Slovanov« in »Slov. klub« se je poslala peticijska z enakim sledečim besedilom: Slovensko napredno dijaštvo v Gradcu, organizirano v akad. društvih »Tabor« in »Triglav«, pozivlja slovenske državnozborske poslance, da v trenutku, ko se rešuje vseučiliško vprašanje v državnem zboru, zastavijo vse moči v doseg slovenskega vseučilišča v Ljubljani. Ne glede na ugodno ali neugodno rešitev italijanskega vseučiliškega vprašanja, naj slovenska državnozborska delegacija, zvesta svojim ponovnim in oficijelnim obljubam napram slovenski javnosti in slovenskemu dijaštvu, skuša z vsemi in če tudi najhujšimi sredstvi doseči izpolnitev naših opravičenih vseučiliških zahtev. Slovensko dijaštvo si je v sveti, da je v zadevi zahteve po slovenskem vseučilišču izpolnilo doslej vedno svojo dolžnost in da bi bila edino krivda slovenskih poslancev, če bi pri dosedanjem političnem položaju ne dosegli nobenega pozitivnega uspeha. Za slovensko napredno dijaštvo v Gradcu:

Ant. Hrovat, t. č. preds. »Triglavac«, N. I. Vrabl, t. č. preds. »Taborac«.

O teh svojih korakih smo obvestili tudi kat. akad. teln. društvo »Zarja« ter je prosili, naj slično ukrene. Ali klerikalni poslanci so zopet pokazali, koliko jim je za naše najnujnejše kulturne zahteve. Pismo so odprli, je zopet prelepičili z državnozborskimi etiketami ter je vrnili. Samo zaraditega, ker si je upalo slovensko »liberalno« dijaštvo obrniti se do slovenskih poslancev v »Slov. klubu«, naj zastavijo ves vpliv v doseg slovenskega vseučilišča v Ljubljani, so nam ti slovenski poslanci vrnili pismo. To so javi najvišje strankarske zagrizenosti, ako se najvažnejši narodni interesi opuste zaradi tega, ker je prišla inicijativa od nasprotnih strani. Čudne misli nam vstajajo v duši in pomilovati moramo naš narod, ker ima takšne zastopnike.

+ Dr. Šusteršiča zapušča spomin. Sinočnji »Slovenec« poroča, da dr. Šusteršič nič ne ve o tem, da bi bil Hribarja vabil, naj nastopi proti dr. Tavčarju ter napravi razdor v stranki. — Da osvežimo dr. Šusteršiču spomin, prosimo ga, spomniti se njegovega sestanka s Hribarjem v hotelu »Elefant« v Gradcu.

+ Za »Našo Stražo«. Vest, da se je razdelil za bivšo »Našo Stražo« nabrani denar, je prestrašila obmejne rodoljube, ki se upravičeno boje, da bo sedaj še težje oživetj to nujno nam potrebno obrambno društvo. Nam se zdi taka bojazen prenagljena, ker je zadnji občni zbor vendar naročil v Ljubljani živečim odbornikom, naj store vse potrebno, da se »Naša Straža« oživi. In ti gospodje so znani kot delavni in požrtvovalni rodoljubi, ki bodo gotovo tudi izpolnili poverjeno jim nalogo. Da je »Naša Straža« res nujno potrebna, to nam pove poročilo o zadnjem občnem zboru »Südmarke«. V obmejnih krajih, posebno na Koroškem, je vedno več prilik, ko bi lahko tako obrambno društvo nastopalo kot rešitelj slovenstva. Ravno sedaj ste v dveh koroških trgih s slovensko okolico na prodaj gostilni, kjer bi imeli Slovenci edino zbirališče, a dasi je kupčija prav ugodna, ne najde se slovenski kupec, in hiši dobi gotovo Nemec, Slovenci pa ostanejo še nadalje razkropljene ovce brez zbirališča. V slovenski občini ob Vrbskem jezeru se tudi ponuja (glej oznanilo v »Slov. Narodu« z dne 9. t. m.) lepo posestvo po zmerni ceni. To hišo bi potrebovala občina za važne namene, a nima toliko denarja, da bi jo kupila. Ako pride v nemške roke, pomeni za ondote Slovence nevzdržljiv udarec. In še celo vrsto važnih postojank imajo ondotni rodoljubi v evidenci, a slovenskih kupecv ni. Svoječasno je potovalni učitelj Družbe sv. Cirila in Metoda Ante Beg naznanjal v časopisih več takih ugodnih kupčij, a najbrže tudi brez uspešno, vsaj čitati ni bilo, da bi bil kdo kupil. Zato pa kličemo merodajnim rodoljubom: »Ne odlašajte, te-

muč oživite nemudoma prepotrebno »Našo Strazko«, ki jo čaka obilo dela!

+ Volitve v II. razredu v Trstu. Pri večeršnjih volitvah v II. razredu v Trstu so zmagali v vseh okrajih laški iredentisti. V I. okraju so dobili: italijanski kandidati: Braddotti 321, dr. Brocchi 317 in Soletti 308; slovenski kandidati: Harlovič 64, dr. Slavik 70, Zobec 61; socialisti 18 do 21; nemški pa 71, 77 in 109. V II. okraju je dobil italijanski kandidat dr. Cosulich 126, slov. kandidat Knežević 16, kršč. soc. 18, socialisti 9 in nemški 18 glasov. — Izvoljen je bil torej Lah. V III. okraju so dobili: laški kandidati: 491 do 498, slovenski kandidati: dr. Gregorin, Mandič, Pinter in dr. Slavik 111 do 123, kršč. soc. 31 do 55, socialisti 38 do 42, nemški pa 63 do 121 glasov. Izvoljeni so bili Lah. V IV. okraju so dobili: laški kandidati 576 do 589, slovenski: Bartel, dr. Rybač, dr. Slavik in Vrščaj 118 do 129, kršč. soc. 34 do 59, socialisti 24 do 27, nemški pa 63 do 134 glasov. Izvoljeni so bili Lah. V V. okraju so dobili: laški kandidati 437 do 465, slov. kandidati: Bolonič, dr. Wilfan in dr. Slavik 78 do 81, kršč. soc. 36 do 47, socialisti 29 do 37 in nemški 35 do 54 glasov. Izvoljeni so bili Lah. V VI. okraju so dobili: laški kandidati Stadler 85, slovenski dr. Slavik 26, kršč. soc. 6, soc. 12 in nemški pa 7. Tudi v tem okraju je bil izvoljen Lah. Pri volitvah v II. razredu so torej v celotni Lahi 1064, Slovenci 423, Nemci 385, kršč. soc. 214 in socialisti 140 glasov.

+ Izšolske službe. Namesto obojele učiteljice ge. Marije Babnik - Rajer, katere je dobila dopust do konca šolskega leta, je nastavljen na ljudski šoli v Horjulu upokojeni nadučitelj Jožef Bozja. Obolega učitelja Avgusta Jensko na Bledu pa bode nadomestovala supletentinja Z. Sušar.

— Pevska slavnost v Ljubljani. Slavnostni koncert povodom društvene 25letnice »Slavca« v dvorani hotela »Union« bo glede pevskega spodera in glede nastopov vseh slovenskih pevskih društev prireditev, kakršna se dosedaj še ni vršila v Ljubljani. Zanimanje občinstva kaže zlasti veliko število prodanih vstopnic, tako da one, ki se zanimajo za ta izredni glasbeni užitek opozarjamo, da si se pravočasno oskrbe vstopnic, katere se dobe v trafikah gospe Češarkeve. Pozneje ne bo mogoče občinstvu postreči, ker vsled povečanega pevskega odbora za tako ogromno število pevcev odpade mnogo sedežev. Za ljudsko veselico, katere se vrši v nedeljo dne 27. t. m. v Zvezdi, se je pričelo s postavljanjem paviljonov in napeljavjo električne razsvetljave tako, da bo vse delo do sobote izvršeno. Ono č. občinstvo, ki se želi udeležiti slavnostnega banketa, ki bo v hotelu »Tivoli« v nedeljo dne 27. t. m., opozarjamo, naj blagovoli svojo udeležbo prijaviti slavnostnemu odboru »Slavca« najkasneje do četrta 24. t. m., da ne bi bilo pozneje morda kakih nepravilnosti. — Izleta v Postojno. Trst in Bled v torek 29. t. m. se tudi lahko udeležijo vsako. Želeti bi bilo, da bi občinstvo tudi na izletih spremljalo slovenske goste in jim po možnosti izkazovalo ljubeznivost. Torej, kdor ima veselje, naj porabi priložnost in pohiti v torek v Postojno in Trst!

— Velika pevka slavnost v Ljubljani. K proslavi društvene 25letnice pevskega društva »Slavca« v dnevi 27. do 29. t. m. so nadalje prijavili svojo udeležbo: 65. »Narodna čitalnica« v Postojni po deputaciji; 66. »Ženska podružnica sv. Cirila in Metoda« v Šiški korporativno (v narodni noši); 67. »Zagorje«, glasbeno društvo v Zagorju po deputaciji; 68. »Slavoj«, zpevecky spolek v Karlovcu, korporativno; 70. »Zvon«, hrv. pjevačko društvo v Križevcih, po odposlanstvu; 71. »Sloga«, obrt. rad. društvo v Sisku, po deputaciji; 72. »Tyle«, zpev. spolek v Kutne Hoře, po deputaciji; 73. »Skroup«, zpev. spolek v Prazi, po deputaciji; 74. »Gregorac«, zpev. spolek v Pisku, po deputaciji; 75. »Lumir«, zpev. spolek v Pankrači, po deputaciji; 76. »Kosa«, zpev. spolek v Prazi, po deputaciji; 77. »Rubeš«, zpev. spolek v Skuticah, po deputaciji; 78. »Křižkovsky«, zpev. spolek v Karlinih, po deputaciji; 79. »Vesna«, zpev. spolek v Zelenem brodu, po deputaciji; 80. »Čerchovan«, zpev. spolek v Domžalicah, po odposlanstvu; 81. »Slavibor«, zpev. spolek v Trebovnicih, po odposlanstvu; 82. »Zpev. spolek ty-pografu« v Prazi, po odposlanstvu; 83. »Razni udeleženci« iz čeških dežel; 84. »Narodna čitalnica« v Kamniku, po veliki deputaciji; 85. »Pevsko in glasbeno društvo« v Gorici, po deputaciji.

— Slavnostna seja »Slavca« in sicer zadnja pred slavnostjo je v četrtek dne 24. junija t. l. v »Narodnem domu«, v »Slavčevih« prostora-

rih. Ker je ta seja laredno važna glede poročila o izvršenih delih vseh pododsekov, se prosi, da pridejo vsi člani slavnostnega odbora polnoštevilno, da se morebitne ukrenitve še pravočasno oskrbe.

Odbor »Slavca«. — **Skupna pevka vaja ljubljanskih pevskih društev za nastop slovenske pevske »Zveze«** na slavnostnem koncertu 28. t. m. je danes ob pol 9. zvečer v veliki dvorani »Narodnega doma«. Gospodje pevci se uljudno in nujno naprošajo, da pridejo polnoštevilno.

— »Ljubljanski Sokol« je priredil v soboto zvečer, kakor že par let po vrsti, svojo »Kresno veselico« na dirkališču. Ob 7. zvečer je začela vabiti »Slov. filharmonija«, in ko se je nekoliko stemnilo, je bilo na veseljem prostoru že občinstva v prav impozantnem številu. Za veselico ni bilo nikakih posebnih priprav, niti bogve kake reklame, a vžle temu je uspela prav dobro. Pri raznih sotorih, kjer so članice ženskega telovadna društva s pomočjo bratov Sokolov točile vino in pivo, se je razvila najživljajša zabava. Za slaščice je poskrbela znana domača tvrdka Zalaznikova, z raznimi jedili je postregla ga. Ravtarjeva, evetlice in drugih takih stvari pa je bilo tudi dovolj na razpolago. S posebno privlačnostjo je vplival na malo in veliko občinstvo vrtljak, ki ni miroval do pozne ure, in tudi na strelišču je bilo vedno precej živahno. Veliko zanimanje je pobudil nastop telovadcev z gorečimi kiji. Izvajali so prav lepe vaje, ki so občinstvu zelo ugajale, le da tempo vsled oddaljenosti godbe tuptam ni bil popolnoma enoten. Nato je zagorel velikanski kres, pozneje pa umetniški ogenj. Mlado ljudstvo se je ob zvokih »Slov. filharmonije« prav pridno vrtelo v raznih valčkih in polkah. Veselje in zabava je potrajala do pozne ure. Veselica je imela gotovo tudi lep gmotni uspeh v korist sokolskemu stavbnemu skladu.

— »Kresna noč.« Pod tem naslovom je priredilo »Politično in prosvetno društvo za Krakovo in Trnovo« v nedeljo popoldne, oz. zvečer, veselico v Kolesijskem parku. Društvo si je izbralo ta prostor s prav posebnim namenom, katerega je s to veselico tudi gotovo doseglo. Mestno kopališče v Kolesiji je v zadnjih časih nekoliko opustilo. Društvo, ki zasleduje z vso pozornostjo gospodarski napredek svojega okraja, ve, kolikoga pomena je kopališče za okraj, in zato je ravno tu priredilo svojo veselico, da pokaže občinstvu lepoto kraja in mu vzbudi novega zanimanja za kopališče, obenem pa tudi opozori merodajne kroge na to, da se med drugimi investicijami spominjajo tudi kopališča v Kolesiji. In ta namen je doseglo društvo s svojo veselico v polni meri. Veselica se je pričela ob 4. popoldne. Priprani smo, da prireditelji sami niso pričakovali tako lepega uspeha. Od začetka pa do konca, skoraj do 2. po polnoči, se je kar trlo občinstva. Sedeža kar ni bilo mogoče dobiti. Zabava je bila tako vesela, kakor je že ni bilo kmalu na kaki veselici. Pa so res tudi dobro poskrbeli za to, da ne bi manjkalo nikomur ničesar. Pod vrhovnim vodstvom ge. Šičeve so narodne gospe in gosposdične stregle z vso verno. Pri vinskem sotoru, kjer je bila gnceja največja, so sodelovale ga. Bučarjeva in gdč. Dovčeva, Košakova, Mareničeva, Pečnikova in Pleškova. Pivo so imele v oskrbi ga. Smoletova in gdč. Kozlevčarjeva, Skubičeva, Smoletova in Semetova. Slaščice si dobil pri gdč. Čizmanovi, Miklavčevi, Smoletovi, Strikbergerjevi in Školjevi. Za jstvine so skrbele ga. Kocjanova in gdč. Balohova, Komarova, Sarčeva in Tičarjeva; dobitke srečlova pa je čuvala gosposdična Škrjančeva. Kavarno je oskrbel gostilničar v Kolesiji g. Gril. Kakor smo že rekli, se je že takoj zgodaj popoldne razvila prav živahna zabava ob sviranju seksteta. — Nastopilo je nato pevsko društvo »Slovan« s svojim mešanim in moškim zborom ter želo za svoja vrlo uspeša izvajanja splošno živahno pohvalo. Medtem pa so deklice prav pridno prodajale srečke za srečlova, koriandoli in druge take stvari in pobirale za »Družbo sv. Cirila in Metoda«. Ko se je znočilo, je zagorel umetniški ogenj in velik kres. Sploh zabave ni manjkalo. Poset veselice je bil izredno dober, čemur je gotovo doprinesla predvsem priljubljenost prirejšajočega društva, veliko pa tudi novost in mikavost kraja samega. — Posetil je veselico tudi g. župan Hribar s soprogo, videli smo deželnega poslanca Kneza, dr. Novaka in dr. Trillerja, občinskega svetnika Franchettija, Mayerja, Primožiča, Rötthla, dr. Šviglja in Trnkoczyja, svetnika trgovske zbornice Rohrmanna itd. Zastopana so bila prav številno tudi druga okrajna društva, kakor dvorsko in šentjakobsko. Prireditve je torej uspela v vsa-

kem oziru kar najlepše in le čestitamo društvu na tako lepem uspehu, pred vsem pa predsedniku g. Šiču ter gg. Kocjanu in Smoletu, ki sta aranžirala celo veselico. Obenem naj pa izrečemo svoje priznanje tudi gostilničarju g. Grilu, ki je s svoje strani tudi poskrbel za najboljše postrežbo, in prav toplo priporočamo občinstvu njegovo kopališko restavracijo. »Politično in prosvetno društvo za Krakovo in Trnovo« naj pa le zopet kmalu priredi kaj enakega in sicer ravno tam kakor sedaj in prepričano naj bo, da ga občinstvo ne bo pustilo na cedilu.

— Vrtna veselica naprednega političnega in izobraževalnega društva za kolizejski okraj, katere se je vršila v nedeljo popoldne na vrtu pri »Novem Svetu« na Marije Terezije cesti je jako povoljno uspela. V lično okrašenem vrtu se je zbralo že zgodaj popoldne obilo občinstva, katero se je do večera namnožilo in napolnilo vrt do zadnjega prostora. Oživila je prosta zabava pri omizjih in skupinah in zavladalo je veselje po vrtu. — Ob zvoku krepkih koračnic, lahkih valčkov in priljubljenih naših domačih napevov, katere je proizvajala »Slovenska Filharmonija«, se je videlo zabaveželjnu občinstvu, da je pozabilo vsakdanje in dnevnne napore in se udalo oživljajoči zabavi. Z godbo, katere je bila burno akklamirana in je večkrat ponovno dodala na željo občinstva še drugi komad, so se vrstile razne pevske točke, katere je proizvajalo pevsko društvo »Ljubljanski Zvon«. Izreden in umetniški užitek so nudile posebno nekatere reskrasne točke, ki so pričale o pridnosti in zmožnosti izurjenih pevcev »Ljubljanskega Zvona«. — Želi so obilo pohvale od zbrane občinstva. Zabavo sta pospeševala šaljiva pošta, pri kateri je igral veliko vloga škrtar, nagajivček, in pa srečkanje, katerega so se gostje, v očigled v ozadju vrta razstavljenih krasnih vin valjivih dobitkov obilo udeležili. Dovolilo se je tudi kegljanje in se razdelili dobitki po 30 K, 20 K, 10 K in zadnji šaljivi dobitek. — Vrveto je in šumelo, odmevalo veselje, godba in petje pozno v noč, da so se razšli gostje, ki so bili gotovo hvaležni društvu na prireditvi veselice, ki jim je nudila, ne sicer hrumne in šumne pač pa jako prijetno in ugodno zabavo.

— Napredno politično in izobraževalno društvo za kolizejski okraj vljudo vabi vse somišljenike in prijatelje na svoj mesečni shod, katerega priredi v četrtek 1. julija ob 8. uri zvečer v vrtne salonu restavracije »pri Levu« na Marije Terezije cesti. Ker so na sporedu vobče, posebno pa za somišljenike našega društva, jako važne stvari, je želeli zavedne in polnoštevilne udeležbe. — Na svidenje!

— Cercle franco-illyrien. Danes ob polu sedmih je zadnje letošnje predavanje v prostorih mestnega dekliškega liceja.

— Kres na Drenikovem vrhu. V sredo, dne 23. t. m. ob 8. zvečer se bode žgal na Drenikovem vrhu običajni kres. Na sporedu je godba in petje. Dobro došli!

— Kresna veselica. Da se računni o veselici čim preje zaključijo, se naprosijo vsi dobavitelji, da svoje račune tekem 8 dni predložijo. Na kasneje došle račune se ne bo oziralo. Telovadno društvo Sokol v Ljubljani.

— Računski listki družbe sv. Cirila in Metoda bi bili lahko zdaten vir dohodkov, če bi se vsi zavedni rodoljubi posluževali pri plačilih teh listkov; žal, da je še mnogo tvrdk, ki nimajo teh listkov. Letoviška sezona je tu, gostilničarji po letoviščih, ste že naročili listke! Slovenci zahtevajte vsepovsod naše listke.

— Pisarna družbe sv. Cirila in Metoda ima prav lepe, nove, originalne razglednice v zalogi. Pričakujemo naročil! Motiv: »Iz narodnega življenja Slovencev«.

— Družbi sv. Cirila in Metoda je poslal Ignac Fock, tovarnar v Kranju 400 K kot prispevek od prodanega mila za prvo in drugo četrtletje. Tudi milo daje lepe dohodke naši družbi. Slovenke, sezite po narodnem milu, s tem pomagajte naši družbi in narodnemu podjetju.

— Mirozov godbe »Slovenske Filharmonije« se vrši jutri na kresni večer po sledečih cestah in ulicah: Od »Glasbene Matice« po Vegovi ulici, Kongresnem trgu, Gosposki ulici, Turjaškem trgu, Bregu, Sv. Jakoba trgu, Starem trgu, Mestnem trgu, Vodnikovem trgu, Kopitarjevi ulici, Sv. Petra cesti, Miklošičevi cesti, Sodnijski ulici, Dunajski cesti, Francje - Jožefovi cesti, Bleiweisovi cesti, Rimski cesti, po Vegovi ulici nazaj v »Glasbeno Matico«. Začetek ob polu 8. zvečer.

Nevaren tat prijet. V četrtek popoldne je bilo Karolu Zenkotu, slugi pri deželni vladi, ukradena iz prvega nadstropja v hiši št. 13 na Mestnem trgu kolo, vredno 160 K. Kmalu po tatvini je na Poljanah službujoči stražnik videl nekega moškega, ki je peljal kolo v neko gostilno na Ambroževem trgu, kamor se mu je hotel izogniti. Ko je stražnik o tatvi-

ni kolesa obveščen, je šel takoj v že omenjeno gostilno, toda dotičnik je s kolesom že odšel. Pri gostilničarki je stražnik povzedel, da je neznanec ponujal kolo v prodajo za 50 K, zvečer pa, da se je zopet vrnil in pripeljal seboj več vojakov, za katere je prav pridno plačeval. Ker se je za osumljenecem intenzivno poizvedovalo, izsledila sta ga okoli polnoči dva stražnika in aretovala. On je trgovski pomočnik Avgusto Olivo, rojen 1878. l. v Gorici in tjakaj pristojen. Nastanil se je v nekem prenočišču v Florjanskih ulicah, kjer se je izdal tudi za gostilničarja. Pri preiskavi so našli pri njem škarje, katere so bile na eni strani odlomljene. To je dalo povod sumu, da je on tudi bržkotne vlomilec v Merosodnih ulicah št. 1, kjer je bilo pokradeno iz podstrešja več zabojev, nekaj obleke in svilnato odejo. Policija je našla namreč na licu mesta tudi odlomek škarji. Olivo je tatvino priznal in se zagovarjal hladnokrvno. Bil je že, kakor sam priznava, zaradi tatvine mnogokrat kaznovan. Noč poprej se je bil Olivo utihotapil tudi v stanovanje policijskega stražnika Pusta v Ulici na grad št. 7. Ta pa je začel ropot, vstal in preganjal bežečega Olivo na grad, kjer se mu je v temi izgubil v grmovju. Ukradeno kolo je Olivo prodal nekemu vojaku za 40 kron. Izročili so ga deželnemu sodišču.

Izgubljeno. Nočni čuvaj Josip Šubić je izgubil nekaj listin in dve knjigi. — Neka učenka višje dekliške šole je izgubila zlat uhan z diamantom, vreden 36 K. — Zasebnica Marija Blaževa je izgubila tolar za 5 K. — Učiteljica vdova Frančiška Svetličeva je izgubila črno denarnico z manjšo svoto denarja. — Vrtinar Friderik Ebber je izgubil niklajasto uro. — Našle so se na veseljem prostoru kresne veselice v soboto tri sprehodne palice. Lastniki jih dobe pri tajniku »Sokolovem«, bratu Roglu, Kongresni trg št. 15, pritičeno.

Drobne novice.

* Splošno amnestijo za stavkujoče in vse, ki so bili zaprti povodom stavke napravljenih prestopkov, je sprejel francoski senat z 202ma proti 17tim glasovom.

* Tajna obravnava proti 46tim češkim izgrednikom proti vojaški službi se prične pod vodstvom viš. dež. sod. svetnika Kasalického 30. junija v Prazi.

* Pogubonosna goljufija. V gostilni I. Junga v Erdeviku so igrali 3 fantje poznato igro enoindvajset. Neki Sedlak je oba obigral. Toda pri zadnji igri zapazita, da jih goljufa. Na to očitanje potegne Sedlak samokres in ustrelji trikrat na soigralca. Oba je zadel. Ranil je enega v nogo drugega v trebuh, vsled katere poškodbe je dotičnik drugi dan umrl.

* Žalostna rodbinska drama. Radi pomanjkanja in revščine se je obesil na Dunaju 41letni bivši finančni paznik Jurij Rest sebe in svojo hčerko. Ko se je vrnila njegova žena v soboto s trga, kamor je šla kupit živeža, je našla, ko so siloma vdrli v stanovanje, moža obešenega na kljuki, ki je bila v stropu za svetilko, skoro dveletno hčerko pa na kljuki sobnih vrat.

* Z letalnimi strojem čez atlantski ocean namerava preleteti znani aeronavt Wilbur Wright. Predpriprave za to nevarno in zanimivo podjetje namerava dokončati tekem enega leta. Če se mu posreči letalni stroj res v toliko spopolniti in nalogo varno in srečno izvesti, bo postal letalni stroj v svoji tekmi z neokretnim zrakoplovom jako nevaren in drzen tekmeč, ki si bo pridobil tudi obilo zasluženih simpatij.

Angleški parnik »Wartburg« je opustil, ko je prišel v vodovje ruske eskadre, potrebne signale. Ruska stražna torpedovka mu je dala znamenje, da naj obstane. Ker Wartburg znamenja ni upošteval je izstrelila torpedovka tri slepe in nato 4 ostre strele, ki so razbili Wartburg parni kotel in ga značno poškodovali.

Telefonska in brzojavna poročila.

Poslanska zbornica.

Dunaj 22. junija. Zbornica, ki je izredno dobro obiskana, nadaljuje razpravo o državnem proračunu. O svojem resortu je zelo obširno govoril železniški minister Wrba. Seja bo trajala do polnoči. Prihodnja seja bo jutri.

Proračunski odsek.

Dunaj 22. junija. Proračunski odsek je danes nadaljeval debato o italijanski pravni fakulteti. Zadnji je govoril Gostinčar. Odsek je razpravo odgodil.

»Slovenska enota«.

Dunaj 22. junija. Parlamentarna komisija »Slovenske enote« je imela

danesejo, na kateri je razpravljala o trgovinskopolitičnih predlogah. Debatata se bo nadaljevala še jutri.

Konferenca agrarcev.

Dunaj 22. junija. Danes popoldne imajo agrarci vseh strank skupno konferenco, da zavzamejo stališče napram trgovinskopolitičnim predlogom.

Gjorgje Nastić v Zagrebu.

Zagreb, 22. junija. V nedeljo po noči se je pripeljal semkaj Gjorgje Nastić, kronski svetok v »veleizdajniškem« procesu. Nastanil se je v hotelu »Tri gavrana«. Čuvajo ga detektivi in policaji. Ob polu 5. popoldne je bila napovedana pri predsedniku Tarabocchiji razprava, na katero je bil pozvan tudi Nastić. K tej razpravi je prišel državni pravdnik Accurti, zagovorniki in grafološka večaka Ročić in Müller. Časnikarje, ki so došli na razpravo, je dal predsednik vkljub protestu zagovornikov odstraniti iz dvorane, češ, da je razprava tajna — vendar pa ni dal iztirati poslušalcev na galeriji. Na to je predsednik prečital dopis državnega pravdnika, s katerim pošilja sodišču original revolucionarnega statuta in drugih dokumentov, ki so reproducirani v Nastićevi brošuri »Finale«. Originali so bili v zapečatenem zavoju, ki ga je predsednik otvoril. Na vprašanje zagovornikov, kakšen namen ima ta razprava, je predsednik odgovoril, da se ima Nastić izjaviti, ako so dotični dokumenti res originali. V imenu zagovornikov je proti temu protestiral dr. Hinković ter zahteval, da se Nastića o tem zaslisi pred senatom in v javni razpravi. Ker je ta zahteva v kazenskem pravnem redu utemeljena, je predsednik moral ugoditi zahtevi ter obravnavo prekiniti. Nastić je čakal na odločitev sodišča v predsednikovi sobi, ne da bi se kje pojavil. Ker je bila razprava prekinjena, je odšel v spremstvu stražnikov in detektivov v svoj hotel. Frankovci nameravajo vohunu Nastiću prirediti velike ovacije.

Kriza na Ogrskem.

Dunaj 22. junija. Ogrski ministrski predsednik dr. Wekerle je imel dopoldne konferenco z baronom Aehrenthalom in baronom Burianom. Ob 1. ga je sprejel cesar v posebni avdienci, ob 5. pa se vrne v Pešto.

Budimpešta 22. junija. Lukacsova misija se je ponesrečila. Vlada bo imenoval novo vlado iz politikov, stoječih na programu iz l. 1867. Na čelu te vlade bo stal Lukacs ali pa grof Khuen-Hedervary.

Budimpešta 22. junija. Dr. Wekerle bo danes zapustil Dunaj. V nekaj dneh bo cesar sprejel demisijo Wekerlejevega kabineta. Sestavo novega kabineta bo vladar poveril Lukacsu ali pa kakšnemu vojaškemu dostojanstveniku. Pričakovati je vlado Fejervary v II. izdaji.

Budimpešta 22. junija. »Pester Lloyd« javlja, da bo nova vlada enkrat ali dvakrat in, če treba, tudi tolikokrat razpustila parlament, da bo končno v zbornici prišla do veljave prava večina prebivalstva.

Novi denar v Črni gori.

Cetinje, 22. junija. Uradni list »Glas Crnogorca« priobčuje knezov ukaz, s katerim se naroča vladi, naj dá nakovati za 800.000 kron srebrnega denarja in sicer 500.000 srebrnih perperov (kron) in 60.000 tolarjev po 5 perperov. Prva emisija tega denarja se je izročila prometu. Denar je kovan na Francoskem.

Nova banka v Črni gori.

Cetinje, 22. junija. V Baru, edinem crnogorskem pomorskem pristanišču so ustanovili »Narodno banko«. Ustanovna glavnica te banke znaša dva milijona perperov.

Porod španske kraljice.

Madrid, 22. junija. Kraljica Viktorija je danes povila princezino. To je tretji otrok španske kraljevske dvojice.

Someščanje!

Dne 27., 28. in 29. junija t. l. praznovalo bode pevsko društvo »SLAVEC« svojo petindvajsetletnico. V večjo proslavo tega praznika vršila se bode o tej priliki v Ljubljani velika pevka slavnost, pri kateri se zbero mnogoštevilna odposlanstva slovenskih ter raznih slovenskih pevskih društev naše države.

Meščanstvo ljubljansko je doslej v podobnih prilikah vedno še pokazalo, kako mili in dragi so mu slovenski gostje in beli Ljubljanjani; prepričan sem zatorej, da stori to tudi sedaj a tem, da okraši svoje hiše z zastavami, kakor bodem tudi jaz na ta način okrasiti dal mestna poalojpa.

V Ljubljani, 21. junija 1909.

Župan: Jvan Hribar, l. r.

Otroci: Jed iz Pekatet je boljša kot med!

1 2005-2

Zahvala.

Preblag. gospod Ignacij Gruntar, c. kr. notar v Ribnici izročil je podpisnemu 20 K in 7 iztisov knjige »Simon Gregorčič, življenjepis« za tukajšnje šolsko knjižnico. Srčna hvala blagemu darovatelju in prijatelju šolske mladine!

Loški potok, dne 19. junija 1909.

Ferdo Wigelo, nadučitelj.

Žitne cene v Budimpešti.

Dne 22. junija 1909

Pšenica	za oktober 1909	za 50 kg K	18 83
Rž	za okt. 1909	za 50 kg K	10 37
Koruza	za julij	za 50 kg K	7 84
Koruza	za maj	za 50 kg K	7 38
Oves	za okt. 1909	za 50 kg K	8 10

Efektiv. Trdno.

Meteorološko poročilo.

Vidna nad morjem 3063. Srednji srčni tlak 736.0 mm.

Junija	Cas opazovanja	Stanje barmetra v mm	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo

21.	9. zv.	735.3	19.2	brezvetr.	jasno
22.	7. zv.	733.1	18.9	s. jz.ahod	.
	2. pop.	732.1	25.5	p. m. jz.ah.	.

Srednja večerajšnja temperatura 20.3 norm. 18.4. Padavina v 24 urah 0.0 mm.

Potrjim srcem javljamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je umrla dne 2. junija ob 7 uri zvečer po dolgi, mučni bolezni naša mati, oz. stara mati, gospa

Marija Repovš
soproga krojaškega mojstra

v 57. letu svoje starosti
Pogreb drage rajnice bode v sredo 23. junija ob 5. popoldne v Gospodski ulici št. 3 na pokopališču k Sv. Križu 2570
Sv. maše zadušnice se bodo služile v stolni cerkvi.

Ljubljana, dne 22. junija 1909.

Žalujoča rodbina Repovš.

Namesto vsakega posebnega naznanila.

Zahvala.

Povodom prežalostne izgube dne 16. t. m. v Ljubljani umrlega našega preljubega sina, oz. brata in svaka,

Milana Szillicha
dijaka 6. razreda na mestni realki v Idriji

izrekamo najiskrenejšo zahvalo za došla vsestranska sožalja za podarjene krasne šopke in številno spremstvo k zadnjemu počitku vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, kakor tudi njegovim cenjenim sošolcem na realki in na c. kr. gozdarski šoli v Idriji in vsemu dobrohotnemu dijaštvu na šolah v Ljubljani, posebno pa cenjenim gospodičnam učenkam ljubljanske višje dekliške šole in sploh vsemu občinstvu, ki je ob tem nepričakovanem dogodku gojilo z nami sočutje. 2367

Globoko žalujoča rodbina Szillicha v Ljubljani.

Zahvala.

2563

Podpisana izrekam srčno zahvalo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so mi stali ob strani v naltežih urah mojega življenja me težiših ob krutem udarcu usode, ki mi je vzela mojega ljubega soproga. Zahvaljujem se tudi častiti duhovščini, posebno prečastitemu gospodu župniku Boncelju ob piliki podelitve zadnjih svetih zakramentov, potem prečastitemu g. župniku Marčiču za obiske in tolažbo ob bolezni in zadnjih trenutkih, gospodom učiteljem za spremstvo rajnika k zadnjemu počitku, bralnemu društvu v Železnikih za gniljivo petje, gasilnemu društvu za trud in udeležbo v Ljubljani in Železnikih.

Končno se zahvaljujem vsem darovalcem krasnih vencev in vsem drugim, ki so spremenili mojega nepozabnega soproga k zadnjemu počitku.

V Železnikih, 21. junija 1909.

Augusta Seno.

Vodovodi

Kanalizacije, kopalniške naprave

inženir-hidrotekt

663 20

Konrad Lachnik, Ljubljana

Bečihovenove ulice št. 4.

Brzjavlj: Lachnik-Ljubljana.

Moderno urejena

pekarija Učenec

s prodajalno in stanovanjem
se odda takoj na Predevičevem selu.

Več pove Elija Predevič na Ambroževem trgu št. 7. 234-4-2

Hiša

v Ljubljani napredaj, in sicer enonadstropna z lepim sadnim in zelenjadnim vrtom. Pri hiši je velik obokan hlev in svinjak, vse ob eni najlepši cesti, pripravna za vsako obrt, posebno za izvoške ali za penzioniste.

Vsa druga pojasnila daje Anton Ravnikar, čevljar v Sodnijskih ulicah št. 4 v Ljubljani. 2371 1

Kočevske posojilnice

v Kočevju

I. redni občni zbor

se vrši

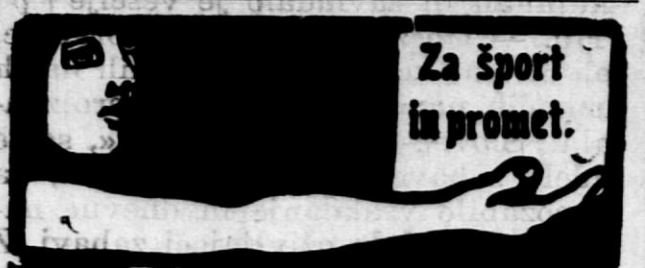
v nedeljo, dne 27. junija ob 10. dopoldne v posojilnični pisarni.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva. 1368
2. Poročilo nadzorstva.
3. Potrjenje letnega računa.
4. Volitev načelstva in nadzorstva.
5. Slučajnosti.

Jerebičar

v drugem letu, popolnoma čist, dreširan v sobi kakor tudi na polju p. »Oberländer«, se takoj ceno proda. Vprašanja pod »Jerebičar X« na upravn. »Slov. Naroda« 2289-5

Zaloga koles

Puch, (Styria), Globus, Regent in drugih specialnih znamk ter posameznih delov.

Izposojevanje koles

prejem koles za emajliranje, poniklanje ter popravila

24 solidno in ceno. 1590

Karel Čamernik

Ljubljana, Dunajska cesta št. 9.

Modna trgovina za dame

P. Magdić

Ljubljana, nasproti glavne pošte

prilagojena moderce, bluze, spodnja htila, damsko perilo, tokavice, negavice, čipke, ovilo, batzun in ves moderni nakit ter potrebščine za živilje in krojače. Solidne cene.

1981

C. kr. avstrijske državne železnice.

Izyleček iz voznega reda.

Veljaven od 1. maja 1909.

Odhod iz Ljubljane (juž. žel.)

7:03 zjutraj: Osební vlak v smeri: Trbič, Jesenice, Trbič, Beljak, juž. žel., Gorico, drž. žel., Trst, c. kr. drž. žel., Beljak (čez Podrožico), Celovec.

7:25 zjutraj: Osební vlak v smeri: Grosuplje, Rudolfovo, Straža-Toplice, Kočevje.

9:26 dopoldne: Osební vlak v smeri: Jesenice, Beljak, (čez Podrožico), Celovec, Prago, Draždane, Berlin.

11:40 dopoldne: Osební vlak v smeri: Trbič, Jesenice, Trbič, Beljak, juž. žel., Gorico, drž. žel., Trst, c. kr. drž. žel., Beljak, (čez Podrožico), Celovec.

3:22 popoldne: Osební vlak v smeri: Grosuplje, Rudolfovo, Straža-Toplice, Kočevje.

3:28 popoldne: Osební vlak v smeri: Trbič, Jesenice, Trbič, Beljak, juž. žel., Gorico, drž. žel., Trst, c. kr. drž. žel., Beljak, (čez Podrožico), Celovec.

6:23 zvečer: Osební vlak v smeri: Trbič, Jesenice, Trbič, Beljak, (čez Podrožico), Celovec, Prago, Draždane, Berlin.

7:40 zvečer: Osební vlak v smeri: Grosuplje, Rudolfovo, Straža-Toplice, Kočevje.

0 poneči: Osební vlak v smeri: Jesenice, Trbič, Beljak, juž. žel., Gorico, drž. žel., Trst, c. kr. drž. žel., Beljak, juž. žel., (čez Podrožico), Prago, Draždane, Berlin.

5:42 zjutraj: Osební vlak v smeri: Jesenice, Trbič, Gorica, drž. žel., Trst, c. kr. drž. žel., (od 30. maja le ob nedeljah in praznikih na progi Ljubljana juž. žel.-Trbič, od 1. julija na progi Ljubljana juž. žel. - Jesenice vsak dan).

Odhod iz Ljubljane (državne železnice):

7:28 zjutraj: Osební vlak v Kamniku.

2:05 popoldne: Osební vlak v Kamniku.

7:10 zvečer: Osební vlak v Kamniku.

10:50 poneči: Osební vlak v Kamniku. (Le ob nedeljah in praznikih)

Prihod v Ljubljano (južne železnice):

7:12 zjutraj: Osební vlak iz Berlina, Draždan, Prago, Beljaka, juž. žel., Trbiča, Jesenic, Gorice, Trsta, Trbiča.

8:52 zjutraj: Osební vlak iz Kočevja, Straža-Toplice, Rudolfovega, Grosuplja.

11:23 dopoldne: Osební vlak iz Berlina, Draždan, Prago, Celovca, Beljaka, juž. žel., čez Podrožico in Trbič, Gorice, drž. žel., Jesenic, Trbiča.

2:58 popoldne: Osební vlak iz Kočevja, Straža-Toplice, Rudolfovega, Grosuplja.

4:16 popoldne: Osební vlak iz Beljaka, juž. žel., Trbiča, Celovca, Beljaka, (čez Podrožico), Gorice, drž. žel., Trsta c. kr. drž. žel., Jesenic, Trbiča.

6:40 zvečer: Osební vlak iz Berlina, Draždan, Prago, Celovca, Beljaka, (čez Podrožico), Jesenic.

8:42 zvečer: Osební vlak iz Beljaka, juž. žel., Trbiča, Celovca, Beljaka, (čez Podrožico), Trsta, c. kr. drž. žel., Gorice, drž. žel., Jesenic, Trbiča.

9:07 zvečer: Osební vlak iz Kočevja, Straža-Toplice, Rudolfovega, Grosuplja.

11:08 poneči: Osební vlak iz Trbiča, Celovca, Beljaka, (čez Podrožico), Trsta, c. kr. drž. žel., Gorice, drž. žel., Jesenic.

Prihod v Ljubljano (državne železnice):

6:46 zjutraj: Osební vlak iz Kamnika.

10:59 dopoldne: Osební vlak iz Kamnika.

6:10 zvečer: Osební vlak iz Kamnika.

9:55 zvečer: Osební vlak iz Kamnika. (Le ob nedeljah in praznikih).

Casi prihoda in odhoda so navedeni v srednje evropskem času.

C. kr. državno-železniško ravnateljstvo v Trstu.

Urarskega pomočnika

sprejme takoj 2335-2
H. Suttner, Ljubljana.

v vili pod Rožnikom se odda lepo opravljena

soba z balkonom

v prvi vrsti za poletne mesece leto-višnikom.

Naslov pove upravništvo »Slovenskega Naroda«. 2566-1

Sprejme se takoj 2565

sedlarski pomočnik

.. spreten pleskar za vozove. ..

Jošip Kin
sedlar v Postojni.

Hiša

z gostilno v Rožu blizu železniške postaje, parne opekarne in parne žage, v kateri je več let dobro ideoča gostilna poleg glavne ceste, z velikim sadnim vrtom in njivo ter lonsko leto sežidano vilo s 6 sobami, ki je prav pripravna za gostilniške prostore in trgovino z mešanim blagom ali letovničarje, se proda. V Rožu je edino to za prenočevanje tujcev. Vila se glede finančnih zadev ni popolnoma d. delala. V vili je tudi vodovod. Proda se pod jako ugodnimi pogoji skupno z nad 2 orala travnika z vsemi gospodarskimi poslopji in s srenjskimi pravicami proti takojšnjemu plačilu 500 K, ostanek se zamore s 4 1/2 in 5% obresti obrestovati. Pojasnila daje g. Kemperle v Podgorju, železniška postaja Marija Elend na Korotkem ali sedanji lastnik Anton Kastelic v Logatcu. 2561-1

Projekti in izvršitev pri domači specialni tvrdki (tehn. zved. mnenja ob poveritvi gradbe zastoni)

Išče se za 15. juli lepa

meblirana soba

v bližini Justične palače, če mogoče s popolno oskrbo in uporabo kopeli. Naslov pove upravništvo »Slovenskega Naroda«. 2362-1

Zaradi pomanjkanja prostora se razprodajo

kasete pisemsk. papirja

in razne

pisarniške potrebščine

po izredno znižani ceni.

Narodna knjigarna

v Ljubljani, Jurčičev trg št. 3.

Odda se v najem

restavracija

pri »Bobenčku«

na Glincih pri Ljubljani zaradi bolezni sedanjega najemnika. Nastop takoj ali pozneje. Krasen gostilniški vrt, nanovo urejeni gostilniški prostori, acetilenska luč, skoraj popolna oprava itd.

Več se izve ravnotam ali pri lastniku na Glincih št. 37. 2517-4

Vinske sode

iz hrastovega lesa, in sicer:
30 komadov od 6 do 8 hekto
10 " " 15 " 18 "
1 komad za 30 hekto
1 " " 50 "
1 " " 60 "
oddaja po primerni ceni

M. Rosner in drug

veležganjarna slivovke, tropinovec, drožnika in brinjevca v Ljubljani.

Vinska trgovina ALOJZIJA ZAJCA

v Spodnji Šiški

2209 7

se priporoča slavnemu občinstvu in opozarja na svoje veliko zalogo za jamčene pristnih raznih vin po znižanih cenah, liter od 20 vinarjev naprej.

Razpis.

Prizidek in poprava šolskega poslopja

za deško ljudsko šolo v Trnovem pri JI. Bistrici

proračunjeno na 10 500 K, se bode oddalo potom javne ponudbene obravnave. Pismene, vsa dela zapopadajoče ponudbe z napovedbo popusta ali doplačila v odstotkih na enotne cene proračuna, naj se predložijo

do 4. julija t. l. do 11. ure dopoldne

pri krajevnem šolskem svetu v Trnovem.

Ponudbe, katere morajo biti kolkovane s kolkom za eno krono, je doposlati zapečatenih s nadpisom: »Ponudba za prevzeto prizidavo oz. rena prizidka in poprave šolskega poslopja za deško ljudsko šolo v Trnovem«.

Ponudbi mora biti dodana izrečna izjava, da ponudnik priporoča stavbne pogoje po vsej vsebini ter da se jim ukloni brespogojno. Dodati je vadij 10%, stroškov v gotovini ali pa v pupilarno varnih vrednostnih papirjih.

Krajni šolski svet kot stavbni odbor si pridrži pravico izbrati ponudnika ne glede na višino ponudbene cene. Delo se prične takoj po sklepu šolskega sveta in mora biti izgotovljeno do 16. septembra t. l.

Načrti, proračuni in stavbni pogoji so na ogled pri krajevnem šolskem svetu v Trnovem. 2369

Krajni šolski svet v Trnovem

dne 21. junija 1909

Jvan Urbančič, predsednik.

„SLAVIJA“

12-70

vzajemno zavarovalna banka v Pragi.
Rez. fond: 41,835,041 01 K. Izplačane odškodnine in kapitalije 97,814,430 97 K.
Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države
s vsesplošno slovensko-hrvaško upravo.

Generalni pisarni v Ljubljani, Ljubičeva ulica 10, v lastni hiši
v Ljubljani, Ljubičeva ulica 10, v lastni hiši

Sprejema zavarovanja živilskega življenja po najraznovrstnejših kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, ko sobena druga zavarovalnica. Zlasti je ugodno zavarovanje na delovno in miri s manjšimi ali nič plačili.

Vsak član ima po potrebi pošt. list pravice do dividende.

Zavaruje poslopja in promislino proti požarnim škodam po najnižjih cenah. Škodo ocenjuje takoj in najkvalitetneje. Ukliva najboljše sloves, koder posluje.

Dovoljuje in čestita dobitku in datke podpore v narodno in občinskih ustanovah.